

TROMBOTSÜÜTIDE FUNKTSIOONI UURING

Lühend	B-PFA-Col/Epi B-PFA-Col/ADP
Mõiste	<p>Trombotsüütide funktsiooni sõeltest primaarse hemostaasi hindamiseks. Sobib kasutamiseks veritsusaja uuringu asemel.</p> <p>PFA süsteemis imiteeritakse verevoolu kapillaarides. Tsitrataveri imetakse kassetis läbi väikese membraaniava (Ø 150µm). Membran on kaetud subendoteliaalse valgu kollageeniga ja epinefriini või ADP-ga. Uuringu käigus trombotsüüdid kleepuvad membraanile ja aktiveeruvad, moodustuvad trombotsüütide agregaadid ning membraaniava sulgub. Mõõdetakse membraaniava sulgumiseks kuluvat aega (Clousure Time – CT).</p> <p>B-PFA-Col/Epi (Col/Epi) on trombotsüütide funktsiooni esmane uuring. Test on väga tundlik kõigi trombotsüütide talitlushäirete suhtes. B-PFA-Col/ADP (Col/ADP) uuring tehakse Col/Epi patoloogilise tulemuse korral. Col/ADP test aitab selgitada, kas Col/Epi sulgumisaja pikenemine on tingitud aspiriinist.</p>
Näidustused	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Trombotsüütide funktsiooni hindamine (veritsusaja uuringu asemel) kliinilistel juhtudel: preoperatiivne skriining, kõrge riskiga rasedus, menorraagia, ureemia, maksahaigus ▪ Kahtlus pärilikele või omandatud trombotsüütide funktsioonihäiretele ▪ Aspiriini trombotsüütide agregatsiooni vastase toime hindamine
Proovivõtu vahendid	Naatriumtsitraadiga (9NC) katsuti (sinine kork musta rõngaga), küsida laborist
Materjali säilivus ja transport	<p>Veri transportida laborisse esimesel võimalusel 3 tunni jooksul.</p> <p>Veri: 15–25 °C 4 tundi (avamata, tsentrifuugimata katsutis). 2–8 °C ei ole stabiilne</p>
Teostamise aeg ja koht	Ööpäevaringselt, hematoloogia labor, Ravi 18
Mõõtmismeetod	Sulgumisaeg (Clousure Time)
Referentsvahemikud	<p>Col/Epi 84-160 s</p> <p>Col/ADP 68-121 s</p>
Tõlgendus	<p>Referentsväärtusest kõrgem tulemus viitab trombotsüütide funktsiooni vähenemisele ja veritsusriskile.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Trombotsüütide düsfunktsioon, mis on tõenäoliselt tingitud aspiriinravist. <p>Col/ADP uuringu tundlikkus on aspiriini toime suhtes madal, tulemus jääb referentsvahemikku. Uuring aitab selgitada, kas Col/Epi sulgumisaja pikenemine on põhjustatud aspiriini toimest.</p> <p>Kui aspiriinravi foonil Col/Epi aeg ei suurene, siis aspiriini trombotsüüte inhibeeriv toime on puudulik (ravimi imendumishäired, ebaregulaarne ravimi tarvitamine)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ravimid: mittesteroidsed põletikuvastased ravimid ▪ von Willebrandi tõbi ▪ Teised harvem esinevad pärilikud trombotsüütide funktsioonihäired <p>Col/Epi ↑, Col/ADP ↑</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mõõdukalt/tugevalt väljendunud trombotsüütide düsfunktsioon ▪ von Willebrandi tõbi ▪ Teised harvem esinevad pärilikud trombotsüütide funktsioonihäired ▪ Neerupuudulikkus ▪ Maksahaigused

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Müelodüsplastiline sündroom, müeloproliferatiivne sündroom <p>Segavad tegurid: Hct < 35% või >50%; Plt < 150 või >500 x10⁹/l, hemolüüs, hüübed, lipeemia, vale vere ja antikoagulandi suhe.</p>
Konsultatsioon	Ellind Lind, Natalja Juhanson
HK hinnakirja koodid	66306
Kirjandus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Emmanuel J. Favolora (2017) Clinical utility of closure times using the platelet function analyser-100/200. Am J Hematol.2017;92:398-404 2. C.P.M. Hayward, P. Harrison, M. Cattaneo, T.L Ortel, A.K Rao (2006) Platelet function analyser (PFA)-100 closure time in the evaluation of platelet disorders and platelet function. Journal of Thrombosis and Haemostasis, 4:312-319 3. Reagendi kasutusjuhend, Siemens (2012-10)Dade PFA Collagen/EPI and Dade PFA Collagen/ADP Test Cartridge
Koostaja	Ellind Lind